

**PROCÉS PARTICIPATIU per definir
els usos de
CAN MUSQUERA**

Mieres

INTRODUCCIÓ

L'Ajuntament de Mieres, al ple del mes de febrer de 2018 va aprovar l'acceptació oficial de la donació d'una casa de planta baixa i dos pisos en bon estat. La casa és coneguda com a can Musquera i està ubicada al carrer de la Sellera, 11. És una casa gran, reformada amb pedra i molt ben conservada.

Els propietaris Alexander Foster Robertson i Francesca Anne Bray, veïns del poble des de més de 30 anys i naturals del Regne Unit, van manifestar la voluntat de fer la donació amb la finalitat que la casa sigui destinada a utilitats públiques (d'àmbit social, cultural o educatiu) o que els usos siguin de prestació d'alguns dels serveis públics que ha de prestar l'Ajuntament.

L'Ajuntament ha decidit engegar un procés participatiu per poder determinar conjuntament amb els veïns i veïnes de Mieres quins han de ser els usos que ha de tenir la casa. Aquest procés participatiu ha de poder recollir quines són les necessitats de les persones que viuen al municipi i facilitar eines, mecanismes i espais perquè aquesta participació sigui documentada, de manera que el resultat que en surti pugui ser propositiu i, per tant, sigui útil per a la millora i adequació d'aquest espai.

PER QUÈ UN PROCÉS DE PARTICIPACIÓ CIUTADANA?

La participació ciutadana és un dels valors que tota societat democràtica hauria de promoure. La implicació dels ciutadans en els afers col·lectius és una mostra de civisme, de preocupació pel bé comú; en definitiva, de voluntat de millora de les condicions de vida del conjunt de la població, més enllà dels interessos particulars.

L'Administració pública ha de facilitar les condicions perquè els ciutadans exerceixin els seus drets de ciutadania i el seu rol cívic, entès com el del ciutadà compromès amb el seu entorn i que treballa per a la seva millora. Per tant, el foment, l'estímul i la posada en marxa d'espais per a la participació ha de ser una voluntat clara que s'ha de concretar en accions concretes.

En un moment com l'actual, incorporar espais de participació ciutadana en la presa de decisions polítiques del municipi no és una opció sinó una necessitat. És un element clau per alinear les polítiques amb les necessitats reals de la ciutadania i permet prendre decisions intel·ligents, implementar-les de forma adequada i comptar amb la ciutadania per fer-ho; però també és un aprenentatge col·lectiu i de coresponsabilitat ciutadana amb aquells afers públics que ens pertocuen a tots i per tant, un enriquiment per a tots.

FINALITAT

La finalitat principal del procés és la de:

Definir amb els veïns i veïnes de Mieres, els usos (d'àmbit social, cultural o educatiu) que ha de tenir l'edifici de can Musquera.

OBJECTIUS

El procés participatiu ha de respondre a objectius de diferent tipus: pedagògics i de relació, i de redacció del projecte.

En l'àmbit pedagògic i de relació, aquest procés ha de ser útil per:

- Implicar als mierencs i mierenques en la definició dels usos de can Musquera i augmentar el sentiment de pertinença de l'edifici.
- Fomentar la cultura democràtica participativa.
- Apoderar i crear vincles de confiança entre els veïns i veïnes del poble.
- Crear espais de trobada, de debat i de discussió col·lectiva entre diferents actors del municipi amb diversitat de necessitats i interessos.
- Crear un grup motor obert i autònom capaç de liderar el procés.

En relació a la redacció del projecte el procés ha de ser capaç de:

- Detectar quines necessitats té el municipi de Mieres.
- Definir els usos principals que ha de tenir l'edifici i la seva relació amb la resta d'equipaments de Mieres.

METODOLOGIA

La metodologia es basa en incorporar eines i espais que permetin la reflexió conjunta de la ciutadania, per tal que puguin deliberar conjuntament i arribar a acords a través del consens. Aquests acords però, han de tenir viabilitat tècnica, fet que implica que la ciutadania ha de tenir informació tècnica (de normativa, pressupost...) durant totes les fases que del procés.

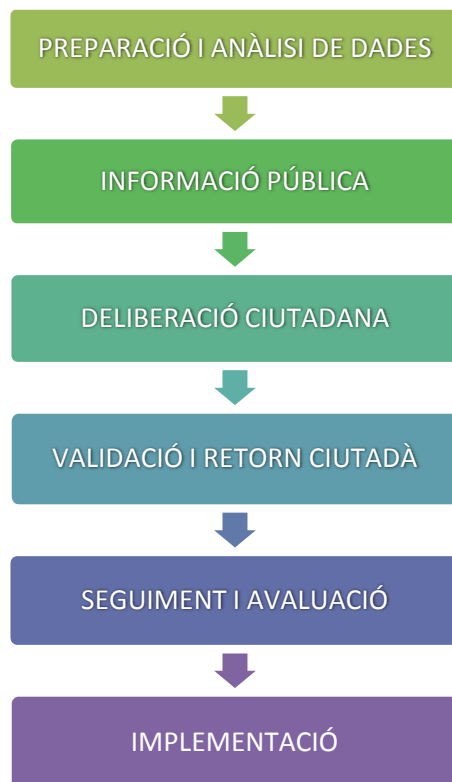
Per poder dur a terme el projecte és interessant crear un **grup de persones (veïns i veïnes a títol individual)** que puguin fer el seguiment del procés en cadascuna de les seves fases i permetin, adaptar-lo a la ciutadania i fer-lo el màxim de transparent possible. Aquest grup seria important que es creés a l'inici del projecte i que tingués continuïtat en el temps i al llarg de totes les fases: les d'informació, de deliberació... però també un cop acabat el procés per fer el seguiment de com s'implementa allò que el poble ha decidit i per tant, vetlla per l'aplicació de tot allò acordat. Seria bo valorar si aquest grup pot ser el Consell de poble ja establert des de fa un temps, però deixant-ne la incorporació oberta de qualsevol persona del municipi que en vulgui participar.

Paral·lelament a aquest grup de veïns i veïnes s'ha de garantir un **equip tècnic** que faciliti totes les fases del procés i acompanyi i guiï el grup de seguiment al llarg de tot el procés. L'equip tècnic hauria d'estar format per una persona de l'equip de govern, l'arquitecte/a municipal i la tècnica comunitària del Consorci d'Acció Social de la Garrotxa que treballa a Mieres. És aquest equip el responsable de preparar l'estratègia, els materials i tot el que sigui necessari per dur a terme el procés. Ha de preveure la comunicació en totes les fases participatives i facilitar els espais ciutadans que permetin fer propostes, deliberar i arribar a consens per, finalment, redactar el document de proposta d'usos final que serà el que guiarà la posterior reforma i obertura de l'espai. Aquest equip ha de vetllar també per tenir en compte a tots aquells serveis i organismes que treballen al municipi per incorporar-los en el debat i disseny en el moment que consideri més oportú fer-ho.

FASES DEL PROCÉS

Les fases que ha de tenir aquest procés participatiu són:

FASE 1. Preparació i anàlisi de dades

L'objectiu d'aquesta fase és establir les bases per a garantir un correcte desenvolupament del procés participatiu. Per una banda, caldrà valorar si el Consell de poble pot actuar com a grup veïnal de seguiment i avaluació del procés. I per l'altra, caldrà que el personal tècnic de l'ajuntament recopili la informació necessària (normativa, dades urbanístiques, pressupost inicial...) que permeti construir quin és el marc de debat i els límits participatius que tindrà la fase de deliberació ciutadana.

Un cop definit el grup de seguiment ciutadà i els límits tècnics del procés, caldrà començar a treballar i preparar tots els materials necessaris per dur a terme la resta de fases del procés participatiu. Cal dissenyar i planificar bé tota l'estratègia comunicativa que, de manera transversal, acompanyarà el procés al llarg de tot el seu recorregut.

Finalment, en aquesta fase és important també definir les funcions i el paper que ha de tenir cadascú al llarg del procés: veïns/es, equip tècnic, grup municipal i oposició.

Objectius/tasques:

- Valorar si el Consell de poble pot actuar com a grup de seguiment del procés o cal constituir un nou grup amb diferents actors, el màxim de diversos possibles. Què li demanem al Consell de poble? Ítems de valoració de la idoneïtat

- Definir els límits i el marc de debat ciutadà amb l'equip tècnic municipal. Recopilació de normativa i redacció del marc de debat.
- Definir l'estratègia de comunicació i el calendari, així com la identitat i imatge gràfica del procés.
- Acordar les funcions que durant el procés tenen: veïns/es, equip tècnic, oposició i equip de govern.

Fase 2. Informació pública

Preparar com transmetem la informació i convidem als veïns i veïnes a participar del procés és importantíssim per poder dur a terme un procés participatiu en condicions. En aquesta fase hem d'aplicar el calendari i l'estratègia de comunicació prèviament dissenyada en la fase anterior. L'inici d'aquesta fase hauria de començar el 25 d'agost per tal que coincidís amb la festa major del municipi.

Objectius/tasques:

- Fer can Musquera visitable per la festa major.
- Recollir i preparar material gràfic i històric relacionat amb la finca.
- Comunicar de manera comprensible i senzilla el marc de debat acordat amb l'equip tècnic.
- Informar de manera gràfica del procés participatiu que es durà a terme.

Fase 3. Deliberació ciutadana

En aquesta fase cal partir de l'anàlisi de necessitats: una diagnosi i treball sobre quins equipaments, serveis, espais... té el municipi, així com també què és allò que li manca o que es troba a faltar. Hem de partir de les necessitats per tal de poder avançar en la definició de les propostes conjuntes. Més enllà de les necessitats també ens cal poder copsar quines són les il·lusions, somnis i projeccions de futur de la gent de Mieres. Com es veuen com a poble d'aquí a uns anys? Com hi pot ajudar can Musquera?

Un cop analitzades les necessitats i amb una diagnosi compartida que haurà estat compartida i comunicada prèviament, passarem a la fase de construcció conjunta de propostes. En aquesta fase, el debat ciutadà estarà enfocat a definir com podem plasmar tot allò que hem analitzat que necessitat el municipi a can Musquera. El focus ha d'estar en quins usos ha de tenir l'edifici i no tant en com ha de ser l'espai ni en fer dissenys arquitectònics de les propostes, ja que aquesta tasca l'ha de realitzar personal tècnic qualificat. Ens interessa sortir d'aquesta fase amb la redacció d'una proposta definitiva d'usos que ha de servir a l'arquitecte/a municipal per dissenyar la proposta arquitectònic que millor permeti definir aquests usos. La ciutadania ha de centrar-se en els criteris indispensables que ha de tenir la proposta i no en la part decorativa o de disseny.

En aquesta fase proposem d'entrada realitzar dues sessions deliberatives amb veïns i veïnes, una amb l'objectiu de fer diagnosi i detectar les necessitats que té el municipi i una segona per tal de construir les propostes. Segons com es desenvolupin les dues sessions podem

complementar-les amb entrevistes a agents clau del municipi o afegint una sessió per tal d'acabar de concretar els usos que ha de tenir can Musquera. Tot aquest procés creiem que seria bo fer-lo, si és possible, dins l'edifici.

Objectius/tasques:

- Dissenyar i dur a terme els espais deliberatius amb la ciutadania per analitzar les necessitats del municipi i construir de manera col·laborativa propostes d'usos per l'equipament.
- Dinamitzar les sessions de deliberació ciutadana.
- Redactar la proposta d'usos final.

Fase 4. Validació i retorn ciutadà

L'objectiu de la fase 4 és determinar els criteris per a la remodelació i adequació de can Musquera en base a les propostes sorgides i a la valoració de viabilitat que n'ha de fer la part tècnica. Cal en aquesta fase, revisar les normatives, el pressupost... per tal que permetin començar a dibuixar el projecte final a través de les propostes sorgides.

El projecte final d'adequació i usos de can Musquera ha d'incorporar de manera obligatòria tots els ítems sorgits de la fase anterior, exceptuant aquells que per motius legals o pressupostaris siguin impossibles de dur a terme.

El treball realitzat, les seves conclusions i els document de resultat seran compartits amb la ciutadania en una activitat de retorn i tancament.

Objectius/tasques:

- Validar tècnicament la proposta resultant del procés participatiu o adaptar-ho a la normativa vigent per fer-la viable.
- Fer un retorn ciutadà de la proposta definitiva d'adequació i usos de can Musquera.

Fase 5. Avaluació

L'avaluació i seguiment de tot el procés es farà a través de les valoracions que hagi fet la ciutadania en cadascuna de les fases i de les sessions tant amb l'equip tècnic com amb el grup de seguiment veïnal per tal que ens permeti millorar propers processos i incorporar millores en la fase d'implementació que encara ha de començar.

Fase 6. Implementació

En aquesta fase s'implementa tot allò acordat amb la ciutadania per fer realitat la il·lusió i el somni conjunt que hem creat al llarg del procés. És important mantenir el grup veïnal i de

seguiment informat en tot moment per tal que puguin fer seguiment del procés, així com també a tota la ciutadania. Aquesta fase hauria d'acabar amb una activitat festiva d'obertura de l'espai als mierençs i mierenques.

